

FAGPLAN

Studieenhet A.

Skoleåret 1992 - 93.

ARENDAL SYKEPLEIERHØGSKOLE.

1.0	INNLEDNING	s. 1
2.0	OVERSIKTSPLAN	s. 1a
3.0	UNDERVISNINGSMÅL	s. 2
4.0	SYKEPLEIENS KUNNSKAPSOMRÅDE - 11 vekttall	s. 5
Kurs 1	<u>Sykepleiefagets historiske, filosofiske og etiske grunnlag</u>	s. 5
	* Historiske grunnlag og utviklingsmessige perspektiv	s. 5
	* Filosofiske og etiske grunnlag	s. 5
Kurs II	<u>Sykepleiefagets grunnleggende begreper, teorier og modeller</u>	s. 7
	* Sentrale begreper i sykepleie	s. 7
Kurs III	<u>Sykepleierens funksjons- og ansvarsområde</u>	s. 8
	* Funksjonsbeskrivelse	s. 9
	* Sykepleieprosessen	s. 9
	- Samhandling og kommunikasjon	
	- Problemløsende metode	
Kurs IV	<u>Sykepleierens ansvar og oppgaver i forhold til menneskets grunnleggende behov</u>	s. 10
	* Menneskets behov for normal respirasjon og sirkulasjon	s. 11
	* Menneskets behov for væske og ernæring.....	s. 11
	* Menneskets behov for eliminasjon av kroppens avfallsstoffer	s. 12
	* Menneskets behov for balanse mellom aktivitet og hvile	s. 13
	* Menneskets behov for å opprettholde normal kroppstemperatur	s. 14
	* Menneskets behov for å holde kroppen ren og velstelt	s. 14
	* Menneskets behov for psykisk og fysisk velvære	s. 15
	* Menneskets behov for sosial, emosjonell og intellektuell funksjon...	s. 16

Kurs V	<u>Sykepleierens ansvar og oppgaver i forhold til helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid</u>	s. 17
	* Kvinnen og de pårørende under svangerskap, fødsel og barseltid	s. 17
	* Infeksjonsforebygging	s. 18
	* Forebyggende helsearbeid	s. 20
Kurs VI	<u>Kliniske studier</u>	s. 23
	* Sykepleie knyttet til direkte pasientrettet arbeid, kliniske studier	s. 23
	* Kriterier for veiledet praksis.....	s. 25
	* Introduksjon av studentene i praksisfeltet	s. 25
	* Sykepleierhøgskolen/lærers, studentens og praksisveileders ansvar/oppgaver	s. 25
	* Retningslinjer for konstruering av studentens turnusplan	s. 26
	* Mål for praksisstudiet i føde/barselavdeling	s. 27
	* Mål for praksisstudiet i forhold til helsesøstertjenesten	s. 27
	* Mål for praksisstudiet i generell sykepleie i forhold til menneskets grunnleggende behov	s. 28
5.0	SYKEPLEIENS NATURVITENSKAPELIGE GRUNNLAG - 4 VEKTTALL	s. 29
5.1	<u>Kurs I - Anatomi, fysiologi, biokjemi</u>	s. 29
5.2	<u>Kurs II - Microbiologi</u>	s. 31
5.3	<u>Kurs III - Ernæringsfysiologi</u>	s. 32
6.0	SYKEPLEIENS SAMFUNNSVITENSKAPELIGE GRUNNLAG - 3 vekttall	s. 34
6.1	<u>Kurs I - Psykologi</u>	s. 34
6.2	<u>Kurs II - Kommunikasjon</u>	s. 35
6.3	<u>Kurs III - Samfunnsfag</u>	s. 36

7.0	ARBEIDSOPPGAVER OG EVALUERINGSFORMER	s. 39
7.1	<u>Obligatoriske arbeidsoppgaver i veiledet praksis</u> ...	s. 39
	* Skjema for innlevering av forslag til plan for prosjektoppgave	s. 42
	* Søknad om tillatelse til innhenting av data i forbindelse med prosjektarbeid	s. 43
7.2	<u>Vurdering av praktisk dyktighet i sykepleie</u>	s. 44
7.3	<u>Eksamener</u>	s. 45
	* Sykepleie som kunnskapsområde	s. 45
	* Sykepleiens naturvitenskapelige grunnlag	s. 46
	* Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag	s. 46
8.0	LITTERATURLISTE	s. 47

VEDLEGG

1.0

INNLEDNING

De praktisk/teoretiske studier i studieenhet A har en varighet på 36 uker. Fokus for studiet er grunnlagstenkning, menneskets grunnleggende behov, grunnleggende sykepleierfunksjoner i forhold til menneskets grunnleggende behov, og sykepleie i forhold til friske og utsatte grupper. Målgruppen omfatter mennesker som kan ha økt risiko for helsesvikt dersom det ikke iverksettes forebyggende tiltak. Studiet retter seg derfor i vesentlig grad mot å utvikle ferdigheter, kunnskaper og holdninger i utøvelse av grunnleggende sykepleieferdigheter, og i forhold til sykepleierens forebyggende funksjon.

Studiet er inndelt i fem studieperioder. To av studieperiodene er lagt til praksisfeltet, én periode à 8 uker i sykehjem, og én periode med to uker i føde/barselavdeling, to uker hos helsesøster og fire uker med prosjektarbeid.

Studiets lengde skal være 40 timer pr. uke. I praksisfeltet timeplanlegges 30 timer pr. uke i studentens vaktplan, matpause er ikke inkludert i timetallet. I skolen timeplanlegges ca. 20 timer pr. uke.

All studietid som studenten tar utover de timeplanlagte timene pr. uke, regnes som selvstudium.

Uke: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

1. TP.

1. VP. 8 uker

10 uker	Sykehjem, 40 studenter	Julefri
	Føde/barsel, 2 uker, 10 studenter	
	Helsesøster, 2 uker, 10 studenter	
	Projektoppgave, 4 uker, 20 studenter	

Studieenhet B

19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

2. TP.

2. VP. 8 uker

3. TP.

8 uker	Føde/barsel, 2 uker, 10 studenter	2 uker	Sommerferie
	Helsesøster, 2 uker, 10 studenter		
	Projektoppgave, 4 uker, 20 studenter		
	Sykehjem, 40 studenter		

TP. = Teoriperiode

VP. = Veiledet praksisperiode

LP. = Laboratoriepraksis (foregår i skolens øvingsavdeling)

3.0 UNDERVISNINGSMÅL

Målene tar utgangspunkt i høgskolens verdigrunnlag, utdanningsfilosofi og de overordnede utdanningsmål.

Målene er sentrert rundt begrepene menneske - miljø - helse - sykepleie, rundt de sykepleierfunksjoner studenten bør lære, og rundt aktiviteter m.h.t. egen læring og utvikling.

Målene er ment som hjelpemiddel for studenten for å få oversikt over høgskolens forventninger m.h.t. utdanningsnivå og for at studenten selv skal kunne vurdere eget behov for undervisning og veiledning.

Målet er at studenten:

Menneske:

1. Viser enkeltmennesket anerkjennelse og respekt.
2. Gjør rede for menneskets biologiske, åndelige, psykologiske og sosiale behov.
3. Forstår at mennesket fungerer som en helhet, hvor samspillet mellom åndelige, fysiske, psykiske og sosiale dimensjoner påvirker dets livssituasjon og helsenivå.

Miljø:

1. Har kunnskaper om hvordan menneskets indre og ytre miljø gjensidig påvirker hverandre.
2. Identifiserer faktorer og forhold i mennesket og dets omgivelser som hemmer eller fremmer helse og egenomsorg.

Helse/livskkvalitet:

1. Forstår at helse både har et subjektivt og et objektivt innhold, som begge påvirker menneskets opplevelser av helse og sykdom.
2. Ser helse som et viktig mål for sykepleie og bygger på det enkelte menneskets ressurser for å nå dette mål.
3. Ser sammenhengen mellom menneskets egenomsorgskapasitet og helsenivå.
4. Ser betydningen av forebyggende sykepleie for å vedlikeholde egenomsorg og helse.

Sykepleie:

1. Ser sykepleiefagets utvikling i et historisk/filosofisk perspektiv, og ser hvordan samfunnsforhold påvirker dette.
2. Har innsikt i begreper som er grunnleggende for sykepleiefaget og ulike sykepleiesyn.
3. Utvikler et forpliktende grunnleggende syn på verdier i sykepleien.
4. Utøver sykepleie i samsvar med sykepleiernes etikkodeks og menneskerettighetserklæringen.
5. Forstår sykepleierens funksjon og funksjonsområde med tanke på å opprettholde/fremme helse og egenomsorg hos friske mennesker som har økt risiko for svikt i grunnleggende behov, og hos friske og utsatte grupper av befolkningen.
6. Samarbeider med helsepersonell om å gi råd, støtte og undervisning til mennesker som har økt risiko for svikt i grunnleggende behov og til friske og utsatte grupper i forbindelse med opprettholdelse av helse og/eller egenomsorg.
7. Kommunikasjon/interpersonlige ferdigheter
 - er oppmerksom på hvordan egne reaksjoner og atferd virker inn på samarbeidet
 - er oppmerksom på pasienters og medarbeideres reaksjon i samarbeidet
 - viser en åpen og problemløsende holdning i kommunikasjonen
 - praktiserer ulike kommunikasjonsmetoder, tilpasser disse til forskjellige situasjoner.
8. Sykepleieferdigheter
 - oppøver evnen til å anvende ulike fremgangsmåter for datasamling som
 - . intervju
 - . observasjon
 - . undersøkelse
 - har grunnleggende ferdigheter i sykepleie, og behersker enkle prosedyrer
 - bistår pasienten i egenomsorgshandlinger på pasientens egne premisser
 - identifiserer og vurderer enkle sykepleiefaglige problemer, og medvirker til å løse problemer i forhold til mennesker som har økt risiko for svikt i egenomsorg

- utarbeider og bruker en sykepleieplan som hjelpemiddel for å yte individet sykepleie
- er oppmerksom på pedagogiske prinsipper ved informasjon, veiledning og undervisning av pasienter/klienter og medstudenter.

Egen læring og utvikling:

1. Arbeider med egen personlige og faglige utvikling.
2. Tar ansvar for egen læring ved å planlegge og konkretisere egne læringsmål.
3. Tar medansvar for å skape og opprettholde et faglig og sosialt stimulerende miljø i skolen og i praksisfeltet.

Kurs I Sykepleiefagets historiske, filosofiske og etiske grunnlag

* Historiske grunnlag og utviklingsmessige perspektiv

Målet er at studenten:

- forstår sykepleiens utvikling i et historisk og samfunnsmessig perspektiv
- har kunnskaper om hvilken betydning utvikling av sykepleie i andre land har hatt for norsk sykepleie
- har kunnskap om tradisjonen som ligger til grunn for sykepleiepraksis i dag

Emner:

- sykepleiens historiske tradisjon og utvikling sett i lys av kulturelle, samfunnsmessige, medisinsk/naturvitenskapelig påvirkning:
 - . pleie - omsorg i historisk perspektiv
 - . sykepleie - kvinnehistorie
 - . forholdet sykepleie - medisin
 - . moderne sykepleie blir til, med vekt på diakonissetradisjonen (Kaiserswerth - Cathinka Guldberg - kallstanken) og verdslig sykepleie (Florence Nightingale-tradisjonen)
 - . sykepleiens utvikling i Norge
 - . sykepleie - helsevesenet

* Filosofiske og etiske grunnlag

Målet er at studenten:

- har kunnskaper og forståelse for etiske holdninger og forpliktelser overfor sykepleiens grunnleggende verdier
- har kunnskaper om ulike menneskesyn og etiske teorier
- forstår sammenhengen mellom filosofi/menneskesyn, sykepleieholdninger og etiske spørsmål
- forstår menneskesynets betydning for sykepleiepraksis
- tar opp de etiske konflikter hun/han møter i praksis
- har kunnskaper om sykepleierens etiske forpliktelser

Emner:

- begrepsavklaring: etikk, moral, livssyn, rett/galt, ansvar, frihet, valg, respekt, toleranse
- etiske handlingsmodeller:
 - . sinnelagsetikk
 - . regeletikk
 - . formålsetikk
 - . konsekvensetikk
 - . forskjellige filosofiske retninger og deres moralfilosofi:
 - . det naturvitenskapelige menneskesyn
 - . det humanistiske menneskesyn
 - . det kristne menneskesyn

Konsekvenser for sykepleiepraksis og forskning.

- grunnleggende verdier i sykepleien:
 - . sykepleiens yrkesetiske kodeks
 - . internasjonale rettigheter og konvensjoner.
- sykepleiens juridiske grunnlag:
 - . taushetsplikten
 - . personlig ansvar
 - . sykepleieloven
- aktuelle etiske/juridiske problemstillinger:
 - . autonomi - paternalisme:
 - overgrep: f.eks. tvangsmating, nedlatende kommentarer, umyndiggjøring
 - retten til å bestemme
 - frihetsberøvelse

Pensum:

Aadland, Einar: Etikk for helse- og sosialarbeidarar. Det Norske Samlaget 1991, 2. utgåva. s. 17 - s. 133, 116 s.

Yrkesetiske retningslinjer.

Martinsen, Kari: "Fra ufaglært fattigsykepleie til profesjonelt yrke - konsekvenser for omsorg" artikkel i Fokus på sykepleien 79 Munksgaard, København 1978. 27 s.

Martinsen, Kari: Omsorg, sykepleie og medisin Tano 1989.
 kap.5: Norsk Sykepleierforbund på barrikadene fra første stund, 8 s. kap.6: Endret kunnskapsideal og to pleiegrupper, 7 s. kap.8: Helseideologi og klinisk blikk, 24 s.

Kurs II Sykepleiefagets grunnleggende begreper, teorier og modeller

Hensikten med kurset:

Bruk av prinsipp, begrep og modeller i sykepleiepraksis sikrer at sykepleierne må kunne tenke i flere dimensjoner, og kunne forstå reaksjoner/opplevelser hos pasienten. Studentene må derfor utvikle dyktighet i problemløsning og fagutvikling. Sykepleiemodeller kan hjelpe studentene til en slik utvikling.

Målet er at studenten:

- kjenner ulike definisjoner på sykepleie
- forstår hva et helhetlig menneskesyn innebærer for sykepleien
- har innsikt i begreper og teorier som er sentrale i forebyggende helsearbeid
- forstår hva som menes med sykepleiemodeller
- forstår at sykepleiemodell kan brukes i praksis

* Sentrale begreper i sykepleie

- Mennesket
- Miljø og samfunn
- Helse - Livskvalitet - Sykdom
- Sykepleie
- Omsorg - Egenomsorg - Egenomsorgskapasitet
- Sykepleiens system (Orem):
 - . det fullstendig kompensierende system
 - . det delvis kompensierende system
 - . det støttende system
- Sykepleiens hjelpemetoder (Orem):
 - . gjøre/utføre for
 - . råde/veilede
 - . støtte (fysisk og psykisk)
 - . tilrettelegge et terapeutisk miljø
 - . undervise
- Kort innføring i andre sykepleieteorier (Henderson, Travelbee, Carnevali, Martinsen, Eriksson).

Pensum:

- Kirkevold, Marit: Sykepleieteorier - analyse og evaluering.
Ad Notam Gyldendal, 1992. f.o.m. kap.4 t.o.m. kap.9, 84 s.
- Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje I. Lærebok for
sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag 1991,
2. udgave. s.59 - s.104, s.155 -s.198, 91 s.
- Martinsen, Kari: Omsorg, sykepleie og medisin Tano 1989
Del 1, kap. 1 og 2: Omsorgsfilosofi og omsorg i sykepleien
kap.3: Omsorg og profesjonalisering - med
fagutvikling i sykepleien som eksempel 45 s.

Kurs III Sykepleierens funksjons- og arbeidsområde

Hensikten med studiet er å belyse hvordan sykepleieutøvelse skal bidra til å tilfredsstille grunnleggende behov, uavhengig av diagnose, der pasienten kan ivareta sine behov selv, og der sykepleieren må assistere pasienten helt eller delvis. Videre vil forebyggende helsearbeid stå sentralt og fokus bli rettet mot sykepleieren som medlem av det forebyggende omsorgsteam.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om de ulike områdene som inngår i sykepleieprosessen
- ser betydningen av å anvende sykepleieprosessen som arbeidsmetode i sin sykepleiefaglige virksomhet
- har kunnskaper om og forståelse for prinsippene for problemløsning og øvelse i å anvende disse i sykepleiepraksis
- ser behovet for informasjon og undersøker om informasjonen er forstått
- innehar de teoretiske forutsetninger for grunnleggende sykepleie og får innarbeidet praktiske ferdigheter i forhold til dette
- er trygg i praktiske sykepleieferdigheter
- har kunnskap om og forståelse for hvilke sykepleietiltak som er aktuelle å iverksette til mennesker utsatt for helsesvikt og med ulike grader av egenomsorgssvikt
- har kunnskaper om sykepleierens ansvar og oppgaver innenfor forebyggende helsearbeid
- utvikler selvstendighet og ansvar i utøvelse av sykepleie til friske og utsatte grupper i befolkningen
- har innsikt i egen kompetanse

- setter seg inn i praksisfeltets arbeidsrutiner og viser evne og vilje til samarbeid med personalet

* Funksjonsbeskrivelse - sykepleierens funksjons- og ansvarsområde (Rundskriv nr. 1041/82 fra Helsedirektoratet)

* Sykepleieprosessen

Sykepleieprosessen beskriver forholdet mellom sykepleier og pasient, og sykepleierens arbeidsmetode. Arbeidsmetoden baserer seg på en fremgangsmåte der kravene til problemløsning er store. For at sykepleieren skal kunne vurdere nytten av sitt behandlings- og/eller pleieprogram, må hun/han gå systematisk frem. Sykepleieren må kunne forklare nødvendigheten av sine funksjoner på grunnlag av analyser av data, foreslå løsninger, prøve alternative tiltak og vurdere resultatene.

- Sykepleieprosessen som mellommenneskelig prosess

- . sykepleierrollen - pasientrollen
- . Betydningen av kommunikasjon i sykepleien
menneskesyn og kommunikasjon
- . Kommunikasjon - samhandling,
sykepleieren i samhandling med pasient, pårørende og medarbeidere
kommunikasjonsprosessen:
avsender, budskap, kanaler, mottaker, beskrivende og vurderende tilbakemelding,
verbal og nonverbal kommunikasjon,
sansing, reaksjon, tolkning, handling.

- Sykepleieprosessen som problemløsende metode

- . datasamling
hva er data
krav til data
ulike metoder i datasamling
hva som påvirker datasamlingen: persepsjon, holdninger
kommunikasjon
kilder for datasamling

- . probleidentifisering
tolking av data
samarbeid med pasienten
krav til problemformulering
- . vurdering av problemet
analyse av data
bruk av kunnskaper og erfaringer
kartlegging av pasientens ressurser og behov for sykepleie
- . mål som styringsverktøy for sykepleietiltak
hovedmål
- . delmål
- . tidsbegrenset mål
- . sykepleietiltak på bakgrunn av data og kunnskap
valg av sykepleiesystem - valg av hjelpemetode
sykepleieransvar
hvordan vinne ny kunnskap
- . evaluering av sykepleietiltakene og gjennomføringen av dem
faser i evalueringsprosessen
krav til en evaluering
- . rapportering
skriftlig og muntlig informasjon
sykepleiedokumentasjon

Kurs IV Sykepleierens ansvar og oppgaver i forhold til menneskets grunnleggende behov

Øvingsbasert undervisning. Gjennom øvingsbasert undervisning vil en fokusere på hvilken handlingsberedskap en student i studieenhet A skal vise i sitt møte med pasienter for å imøtekomme deres behov. Dette innebærer å bruke kunnskaper, å mestre interpersonlige tekniske ferdigheter, og å inneha terapeutiske holdninger. En vil også vektlegge begrunnelser for prosedyren, fremgangsmåten, de valgmulighetene en har, og konsekvensene av disse. En vil gjennom øvelser på praktiske og tekniske ferdigheter bidra til å øke tryggheten både for pasient og student.

Emneområder:

- Menneskets grunnleggende behov
 - . individuelle forskjeller
 - . kulturmessige forskjeller
 - . aldersbestemte forskjeller

* Menneskets behov for normal respirasjon og sirkulasjon

- normal respirasjon: frekvens, dybde, respirasjonslyder, brystkassens form og bevegelse
- normal sirkulasjon: puls, blodtrykk, hudfarge
- forhold som virker inn på respirasjon og sirkulasjon, f.eks. aktivitet, stilling, O₂-mengde i luft, psykisk tilstand, hoste og ekspektorat
- observasjon, rapportering, vurdering, forebygging
 - . generelle tiltak ved ulike typer respirasjons- og sirkulasjonsproblem

- Øvingsbasert undervisning:
- blodtrykksmåling med pasient sittende, liggende, stående
 - telle respirasjon
 - føring av blodtrykk og respirasjonsfrekvens på kurve

* Menneskets behov for væske/ernæring

- ernæringsbehov i forhold til livssyklus
- tilstander som virker inn på næringsbehov og næringsinntak, f.eks. kvalme, brekninger, diarè, passasjehinder i munn, svelg og spiserør, lammelser, matthet og svekkelse
- forhold i omgivelsene som virker inn på matlysten, f.eks. hygieniske aspekt i forbindelse med matservering, lukt, synsinntrykk, andre menneskers atferd
- ulike ernæringstilstander:
 - . feilernæring
 - . underernæring
 - . overernæring
 - . kost og helse
 - . kost og sykdom - energibehov

- servering av mat - matning
 - . kontroll med matinntak - væskeinntak
- sykehuskost (normal kost, lett kost, ønskekost)
- observasjon, registrering og vurdering av behov for ernæring - generelle tiltak i forhold til dette
- observasjon, registrering og vurdering av behov for væske - generelle tiltak i forhold til dette
- ansvarsforhold m.h.t. mat og matservering i institusjon

Øvingsbasert undervisning:

- matservering
- matning av pasienter som har ulik grad av svekket egenomsorg vedrørende spise - drikke-situasjoner

* Menneskets behov for eliminasjon av kroppens avfallsstoffer

- normale behov for utskilling av avfallsstoffer
 - . urin
 - . avføring
- forhold som innvirker på eliminasjonen, f.eks.
 - . vaner/rutiner i avdelingen i forhold til vannlating og tarmtømming
 - . eliminasjon i seng
 - . skjerming ved eliminasjon
- spesielle problem ved eliminasjon av urin
 - . urinretensjon
 - . urininkontinens
 - . infeksjoner
- spesielle problem ved eliminasjon av avføring
 - . obstipasjon
 - . diarè
 - . samling av tarmgass
 - . hemorroider
- observasjon, registrering og vurdering av behov for å få fjernet avfallsstoffer, observasjon av avfallsstoffene
 - . forebygge urinretensjon og urinveisinfeksjon og generelle tiltak for å få vannlatingen i gang
 - . forebygge obstipasjon, diarè og tarmgass, og generelle tiltak for å få tarmfunksjonen i gang

- Øvingsbasert undervisning:
- prøvetaking av urin og avføring
 - klyx/klystergiing
 - bekken- og urinflaskegiing i seng, ulike typer bekken

* Menneskets behov for aktivitet - opprettholde riktig kroppsstilling når han ligger, sitter, går og står - skifte stilling

- normal funksjon - skjelett, muskler, bevegelse, hvile
- forhold som kan forandre aktiviteten
 - . skade
 - . sykdom
 - . alder
 - . ytre avgrensninger
- følger av inaktivitet
 - . sanseinnnskrenkning
 - . virkning på skjelettmuskelsystemet
 - . virkning på blodsirkulasjonen
 - . virkninger på stoffskiftet
 - . virkninger på hud og underhud
- observasjon, registrering og vurdering av behov for aktivitet/stillingsendring, generelle tiltak i forbindelse med:
 - . stillinger i seng: v/hjertesvikt, v/dyspnoe, v/lammelser, v/bevisstløshet, v/ødemer
 - . muskel- og leddøvelser
 - . avlaste og variere trykk på alle kroppsdelene
 - . bruk av ekstrautstyr i seng
 - . bruk av hjelpemidler i forhold til mobilitet,
 - . bruk av andre faggrupper: fysioterapeuter, ergoterapeuter

- Øvingsbasert undervisning:
- demonstrasjon av hjelpemidler
 - løfte- og arbeidsteknikk - tekniske hjelpemidler
 - riktig sitte-ståstilling og ved arbeid ved seng

* Menneskets behov for å opprettholde normal kroppstemperatur

- normal temperatur - temperaturreguleringen
 - forhold som påvirker temperaturen
 - . sykdommer/infeksjoner
 - . hormoner
 - . omgivelsene, (varme/kulde, klær)
 - observasjon, registrering og vurdering av:
 - . behov for å opprettholde normal kroppstemperatur,
 - . ulike problemstillinger knyttet til endret kroppstemperatur
- og generelle tiltak i forhold til dette.

Øvingsbasert undervisning: - demonstrasjon av
temperaturmåling, rectalt,
oralt, axillært
- føring av temperatur på kurve

* Menneskets behov for å holde kroppen ren og velstelt

- hud og slimhinnes naturlige funksjon
- forhold som virker på hudens utseende og tilstand
 - . varme - kulde
 - . fuktighet - tørrhet
 - . utslett
 - . aldersforandringer i huden
 - . renslighet
- personlig hygiene
 - . vask og stell av huden
 - . kroppsvask
 - . personlig hygiene hos spedbarn, barn, unge og eldre voksne
 - . bruk av såpe, salve, pudder
 - . stell av hår, negler, skjegg
 - . fotpleie
 - . munnstell - tannpleie - protesepleie
 - . bruk av make-up
- behandling av rent og urent tøy - sengeredning
- observasjon, registrering og vurdering av behov for å holde kroppen ren og velstelt, generelle tiltak i forbindelse med dette

- Øvingsbasert undervisning:
- sengeredning - med og uten "pasient"/medstudent i sengen
 - . sengeredning fra hodeenden og nedover
 - . sengeredning fra siden
 - hårvask i seng
 - helvask i seng
 - fotstell
 - munnstell
 - injeksjoner: subcutant og intramuskulært

* Menneskets behov for psykisk og fysisk velvære

- søvn og hvile:
 - . søvnens natur og funksjon
 - . fysiologiske endringer under søvn
 - . behovet for søvn og hvile
 - . forholdet mellom søvn og hvile
 - . søvn som energibesparende tilstand
 - . søvn som restituerende tilstand
 - . spesielle søvnproblemer
- sansing - persepsjon
 - . sansingens rolle ved psykisk og fysisk velvære
 - . sensorisk deprivasjon: manglende fysisk, psykisk, sosial og åndelig stimulering
- stress og psykisk/fysisk velvære
 - . adaptasjon
 - . stress som positiv energi
 - . stress som negativ energi
 - . å leve med stress
- forhold som virker inn på opplevelsen av fysisk og psykisk velvære
 - . smerter
 - . sansesvikt: blinde, svaksynte, døve, tunghørte, nedsatt sensibilitet
 - . sykdom og skade
 - . avdelingens fysiske miljø
 - . ulike trivselstiltak (besøk, blomster)
- observasjon, registrering og vurdering av aktuelle data vedrørende pasientens opplevelse av fysisk og psykisk velvære - generelle tiltak i forhold til dette

* Menneskets behov for sosial, emosjonell og intellektuell funksjon

- mental/emosjonell tilstand - betydning for opplevelse av helse - sykdom
 - . manglende mestring - hjelpeløshet
 - . bekymring - angst
 - . behovstilfredsstillelse - Maslows teori
- sosiokulturell innvirkning på atferd
 - . verdien av livet - døden
 - . verdien av religion, tro
 - . familien
 - . utviklingsskriser (jfr. psykologi)
- menneskets åndelige dimensjon
 - . definisjon av åndelige behov
 - . åndelige behov i forhold til alder, sykdom, kriser
 - . sammenheng mellom tilfredsstillelse av åndelige behov og helse
- balanse mellom sosial kontakt og det å være alene
 - . kontakt med andre i institusjonen
 - . kontaktnett utenfor institusjon (familie, forening/lag, andre)
- identitet - selvbilde
 - . verdioppfatning
 - . aksept av tilstand - ikke aksept
- helseatferd og læring (egenomsorg)
- observasjon, registrering og vurdering av menneskets behov for sosial, emosjonell og intellektuell funksjon - generelle tiltak i forhold til dette

Pensum:

Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje I. Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag 1991, 2. udgave. s. 236 - s. 352, 116 s.

Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje II. Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag 1991, 2. udgave. s. 49 - s. 353, 305 s.

Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje III. Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag, 1986. s. 13 - s. 119, s. 155 - s. 175, s. 197 - s. 247, s. 251 - s. 299, 224 s.

Kurs V Sykepleierens ansvar og oppgaver i forhold til helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeid

- * Kvinnen og de pårørende under svangerskap, fødsel og barseltid

Hensikten med kurset er å gi studenten en generell innføring i kunnskaper om kvinnens normale svangerskap, fødsel og barseltid.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om det normale svangerskap, fødsel og puerperium
- har kunnskaper om det nyfødte barns behov og om ammingens betydning
- skal kunne delta i omsorgen overfor fødende kvinner, evt. assistere under fødsel og ved etterbyrdsstell
- skal kunne utføre daglig stell av det nyfødte barnet

Emneområder:

- Svangerskapet
 - . befruktning
 - . svangerskapstegn/lengde og kontroll
 - . svangerskapsplager
 - . fosterutvikling
 - . fødselsforberedelse
 - . psykiske reaksjoner
- Den normale fødsel
 - . mottagelse av fødepasient og de pårørende
 - . smerteopplevelse/smertelindring
 - . forberedelse av den fødende
 - . fosterets stilling og leie
 - . veer og de ulike faser i fødselen
 - . undersøkelse og kontroll
 - . sykepleie til den fødende:
 - ro og hvile
 - ernæring
 - personlig hygiene
 - . omsorg for barnets far
 - . observasjon av mor og barn under og etter fødselen
 - . etterbyrdstiden, observasjon og stell

- Det nyfødte barn
 - . spesielle observasjoner og prosedyrer
 - . fullbårenhetstegn
 - . stell av det nyfødte barn
 - . hygiene
 - . ernæring
- Det normale puerperium
 - . psykiske reaksjoner
 - . anatomiske og fysiologiske forandringer
 - . sykepleierens ansvar og oppgaver i forhold til barselkvinnen:
 - observasjoner
 - hygienetiltak
 - naturlige funksjoner
 - familien
- Amming
 - . melkeproduksjon og melkesekresjon
 - . forberedelse til amming, motivering
 - . ammeteknikk - barn med sugevansker
 - . morsmelkens egenskaper
 - . psykiske og sosiale aspekter ved amming

Pensum:

Haugen, Inger Eide: Sykepleie. Svangerskap, fødsel og barseltid. Gyldendal Norsk forlag, 1990, 3. utgave, ca. 180 s.

* Infeksjonsforebygging

Hensikten med studiet er at studentene utvikler hygieniske ferdigheter og ansvarlighet som kommer til uttrykk i den direkte pasientomsorg.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om smittespredning og hygieniske prinsipp i sykepleien
- forstår hensikten med å anvende de hygieniske prinsipp
- anvender hygieniske prinsipp i forhold til håndhygiene, arbeidstøy og stell av sterilt, rent og urent utstyr
- erkjenner sykepleierens hygieniske ansvar i forhold til forlenget sykdomshistorie, økonomi og problemer knyttet til miljøet

Emneområder:

- Sykehusinfeksjoner og samfunnsøkonomi
- Personlig hygiene
se under: Menneskets behov for å holde kroppen ren og velstelt
- Forhold i pasientens miljø
 - . personalets personlige hygiene: håndhygiene, miljøforhold som truer hudbarrieren (uttørking), arbeidsrestriksjoner for personell med infeksjøsye sykdommer
 - . institusjonshygiene:
 - infeksjonskjeden (jfr. mikrobiologi)
 - hygieniske prinsipper: isolasjon og uskadeliggjøring av mikroorganismer, avbryte smitteveier
 - behandling av avfall, utstyr og tekstiler
 - isolasjon av pasienter: når pasienten er smittet, og beskyttende isolasjon
 - . sykepleierens ansvar og oppgaver i forbindelse med å forebygge smittespredning i institusjon

- Øvingsbasert undervisning:
- bruk av arbeidstøy: frakk, stellefrakk, hansker, munnbind og hette
 - demonstrasjon av skylleromsarbeid
 - . desinfeksjon
 - . sterilisering
 - håndvask

Pensum:

Emneområder.

Forebygging av infeksjoner hos sykehuspersonalet

s. 206 - 9 s.

Personalets hygiene

Håndhygiene

s. 216 - 7 s.

Pleie- og behandlingsrutiner

Pasienthygiene

s. 223 - 4 s.

Regler for forebygging av smitte s. 227 - 11 s.

Desinfeksjon og sterilisering s. 75 - 18 s.

Renhold/avfall og avfallsbeh. s. 244 - 9 s.

Hygieniske krav til barsel-avdelingen og vanlige sengeposter

s. 265 - 5 s.

Tilsammen

78 s.

Hovig, Berit og Arve Lystad: Infeksjonssykdommer. Forebygging og kontroll. Universitetsforlaget 1989, 2. utgave. Kapitler og avsnitt som i emneområdene.

* Forebyggende helsearbeid

Hensikten med studiet er å belyse forebyggende helsearbeid der sykepleier/helsesøster har en sentral stilling, både som leder og som utøver. Studiet skal gi studenten en innføring i helsesøsters og bedriftssykepleiers funksjon og arbeidsområde, og bidra til å skape samfunnsengasjerte og handlingsberedte sykepleiere som vil gå inn de utfordringer som forebyggende helsearbeid står overfor i nærmeste tiår.

Målet er at studenten:

- har kjennskap til lover og forskrifter som styrer helsesøstertjenesten
- har kjennskap til lover og forskrifter om helsetjenesten ved bedrifter
- har kunnskaper om helsesøsters ansvar og oppgaver innenfor helsestasjonsarbeid, skolehelsetjenesten, helserådstjenesten
- har kunnskaper om bedriftssykepleierens ansvar og arbeidsområde
- forstår betydningen av et godt samarbeid mellom ulike grupper helse- og sosial personell med tanke på å fremme forebyggende helsearbeid
- ser sammenhengen mellom helseopplysning og helse
- viser ansvarlighet og kunnskap om samfunnshygienens betydning for det forebyggende arbeid

Emneområder:

- Hva er forebyggende helsearbeid
- Lover og forskrifter som regulerer helsesøstertjenesten
- Helsesøsters funksjon innen helsestasjonsarbeid
 - . samfunnet og barna:
 - holdninger
 - ressurs?
 - satsningsområde?
 - . barns muligheter til å utvikle helse og sykdom i forhold til samfunnsutviklingen
 - . helsekontroll av spedbarn og småbarn
 - . omsorgssvikt - barnemishandling
 - . barn smittet av syke foreldre
 - . forebygging av ulykker/skader hos barn
 - . hjemmebesøk til friske og utsatte grupper
 - . svangerskapskontroll/veiledning

- . svangerskapskurs
- . prevensjonsveiledning/informasjon
- . oppfølging av utsatte barn, ungdom, familier
- . innvandrerbarn/familier
- Helsesøsters funksjon innen skolehelsetjenesten
 - . selektiv- og rutineoppfølging av skolebarn
 - . miljøarbeid
 - . barn og sorg
 - . oppfølging av risikoelever/familier
 - . inspeksjon av skole og skolemiljø:
 - arbeid og tiltak i forbindelse med mobbing,
 - spiseforstyrrelser, incest
 - . undervisningsopplegg:
 - AIDS
 - seksualitet
 - prevensjon
 - pubertet
 - seksuelt overførbare sykdommer
 - rusmiddel
 - annet
- Forebyggende helsearbeid i forhold til psykisk utviklingshemmede
 - . samfunnets - kommunens oppgaver og plikter i forhold til lover og forskrifter:
 - skolegang
 - arbeid
 - tilsyn - omsorg
 - avlastning
 - . HVPU reformen, sykepleiefaglig utfordring:
 - i hjemmesykepleien
 - helsesøster
 - skolehelsetjenesten
 - planlegging av nye omsorgstilbud
 - samarbeid med andre faginstanser
- Helsesøsters funksjon innen opplysningsarbeidet
 - . generell helseopplysning:
 - kost/levevaner
 - rusmiddel/røyking
 - forebygging av: suicid, omsorgssvikt
 - . omfattende opplysningsarbeid:
 - lærerpersonele
 - helse- og sosialpersonell
 - elever/studenter
 - utsatte grupper
 - veiledning til utenlandsreisende i forbindelse med "utenlandsvaksine"
- Helsesøsters funksjon innen vaksinasjonsprogrammet i Norge

- Helsesøsters funksjon innen helserådstjenesten
 - . hygienisk tilsyn
 - . næringsmiddelkontroll
 - . vaksinerings
 - . forebygging av smittsomme sykdommer
 - . miljørettet helsevern
 - . forebygging av ulykker
- Tverrfaglig samarbeid
 - . krisesenter
 - . sosialkontor
 - . PPT
 - . barnepsyk. avd.
 - . hjemmesykepleie
 - . lege
 - . HVPU omsorg
 - . skolekontor
 - . barnehage
 - . barneavd.
 - . andre
- Forebyggende helsearbeid i u-land og andre hjelpetrengende land
 - . ved katastrofer
 - . ved oppbygging av helsevesenet
 - . ved krig
 - . samarbeid med andre kulturer
 - . ulike frivillige organisasjoners innsats
- Bedriftssykepleierens arbeidsområde og funksjon
 - . bedriftshelsetjenesten:
 - lov om planlegging, organisering og gjennomføring av helsetjenesten ved bedrifter
 - . lover og forskrifter om arbeidstilsyn og arbeidsmiljø,
 - . arbeidsmiljø - helse:
 - fysiske, kjemiske, biologiske og psykososiale forhold
 - fysisk og psykisk stress på arbeidsplassen
 - generelt om arbeidsulykker
 - . opplysning/veiledningsoppgaver
 - . forebygging av ulykker
 - . AKAN - forebyggende rusmiddelvern
 - . samarbeidsformer/ teamarbeid:
 - samarbeid med fagområder og instanser i og utenfor bedriften
 - . yrkeshygienisk kartlegging
 - . ansvar og oppgaver i forbindelse med katastrofer - ulykker på arbeidsplassen:
 - akutt medisin
 - overfor pårørende
 - oppfølging

WHO's mål og strategi for å opprette og oppnå helse for alle innen år 2000.

Pensum:

Skorge, Olaug Helêne: Helse for alle barn i Norge år 2000?
Diakonissehusets sykepleierhøgskole, 1991.

Kompendium om helsefremmende arbeid utarbeidet ved Arendal
Sykepleierhøgskole,
ca. 30 - 40 s.

Hovig, Berit og Arve Lystad: Infeksjonssykdommer -
forebygging og kontroll Universitetsforlaget 1989, 2.
utgave. Del 2: Immunisering, s. 118 - s. 126, Tiltak mot
import av infeksjonssykdommer, s.133 - s. 167
Universitetsforlaget, 1989, 2. utgave. 42 s.

Kurs VI Kliniske studier

- * Sykepleie knyttet til direkte pasientrettet arbeid,
kliniske studier

Studier i praksisfeltet inngår som en del av sykepleiens
kunnskapsområde, men er også deler av sykepleiens
samfunnsvitenskapelige, naturvitenskapelige og
medisinskfaglige grunnlag. I praksisfeltet arbeider
studentene med sykepleiefaglige utfordringer; studiet vil
derfor være et hjelpemiddel i høgskolens utdanningsprogram
slik at studenten blir i stand til å nå skolens mål.

Fokus for studiene i praksisfeltet er generell sykepleie i
forhold til menneskets grunnleggende behov og sykepleie i
forhold til friske og utsatte grupper.
Studiene består av to veiledete praksisperioder à 8 uker.

Den ene studieperioden er på 4 vektall og legges til
sykehjem. Fokus for studiet i sykehjem vil være todelt:

- generell sykepleie i forhold til menneskets grunnleggende
behov
- forebyggende sykepleie til mennesker som har gjennomlevd
sykdom og/eller skade som kan disponere for ny helsesvikt.

Studentene skal oppøve ferdigheter i sykepleie, og være i stand til å gi omsorg og pleie til et begrenset antall pasienter ut fra pasientens grunnleggende behov. Studenten skal gjøre erfaringer og få veiledning i forhold til hvordan manglende behovstilfredsstillelse innenfor ett behovsområde vil kunne få konsekvenser for pasientens totale situasjon. Fordypning i noen få pasientsituasjoner bør prioriteres fremfor løsrevne oppgaver. Høgskolen anbefaler derfor at studenten skal forholde seg til et lite og bestemt antall pasienter.

Til tross for dette bør studenten få rapport om avdelingens øvrige pasienter i forhold til deres behov for sykepleie. Dette for at studenten skal oppleve trygghet og bli i stand til å delta i avdelingens rutiner og påta seg oppgaver i forhold til avdelingens øvrige pasienter.

Der forholdene på praksisstedet er slik at studentene ikke får tilstrekkelig trening i grunnleggende ferdigheter, vil det tilrettelegges muligheter for trening i skolens øvingsavdeling.

Den andre studieperioden er tredelt og utgjør 4 vekttall. Denne legges til føde/barselavdeling 1 vekttall, helsesøster 1 vekttall, og arbeide med et prosjektarbeid 2 vekttall. Fokus for studiet i praksisfeltet og arbeidet med prosjektarbeidet vil være forebyggende helsearbeid i forhold til mennesker som har økt risiko for helsesvikt.

Studiet i praksisfeltet har 5 hovedmål:

1. Studenten skal anvende kunnskapsstoff - teori;
 - dette skjer ved at studenten ser etter sammenhenger mellom teorikunnskapen og virkeligheten de møter, og ved å anvende handlingsstrategier og metoder som er gjennomgått teoretisk.
2. Studenten skal tilegne seg kliniske kunnskaper;
 - dette skjer ved at studenten får del i den erfaringskunnskapen som ligger i praksisfeltet.
3. Studenten skal oppøve ferdigheter;
 - dette skjer ved at studenten øver seg i kliniske ferdigheter som er av mellommenneskelig, praktisk og teoretisk karakter.
4. Studenten skal oppleve yrkets karakter og utfordringer;
 - dette skjer ved at studenten gjennom praksis erfarer hva sykepleierfunksjonen består i.
5. Studenten skal oppøves i ansvarlighet;
 - dette skjer ved at studenten forstår at ethvert møte med pasienter er realisering av etisk/moralske prinsipper, som krever en omsorgsfull handling og væremåte.

* Kriterier for veiledet praksis

Veiledet praksisstudie har følgende kriterier:

- undervisningen skal være planlagt og målrettet
- praksisstudiet skal være relevant for sykepleierfunksjonen
- studenten skal ha veiledning før, under og etter praksisstudiene

I tillegg skal følgende retningslinjer følges:

- veiledning skjer ved:
 - a. lærerkontakt i praksis
 - b. sykepleierkontakt til studenten
- studentens praksistid er 30 timer pr. uke i gjennomsnitt for hver periode
- at hver periode er på minimum 4 vekttall

Studiet i praksisfeltet skal være et hjelpemiddel i høgskolens utdanningsprogram slik at studenten blir i stand til å nå skolens mål.

* Introduksjon av studentene i praksisfeltet

Det er ønskelig at ansvarlig sykepleier introduserer studentene 1. dag. Dette skjer ved orientering om og omvisning i praksisstedet. Videre er det ønskelig at læringsmålene for studiene drøftes.

* Sykepleierhøgskolen/lærers, studentens og praksisveileders ansvar/oppgaver

Sykepleierhøgskolens/lærers ansvar/oppgaver:

- veileder studenten i planlegging og gjennomføring av sykepleie
- hjelper studenten til å integrere teori og praksis
- er veileder og høgskolens kontaktperson i forhold til praksisveileder
- tilrettelegger trekantsamtale mellom student, praksisveileder og lærer
- godkjenner turnusliste
- gir tilbud om 2 veiledningskonferanser pr. student i hver veiledet studieperiode
- sammen med praksisveileder er ansvarlig for at studenten får en skriftlig vurdering midtveis i og ved avslutningen av veiledet studieperiode

Studentens ansvar/oppgaver:

- gjør seg kjent med høgskolens mål for studiet
- utarbeider egne læringsmål i løpet av den første uken
- tar ansvaret for egen læring - oppsøker læresituasjoner
- deltar aktivt i læresituasjoner i forhold til læringsmål og undervisningsprogram
- foretar kontinuerlig selvevaluering

Praksisveileders ansvar/oppgaver:

- tilrettelegger egnede læresituasjoner sammen med studenten
- gir veiledning og evaluering av studenten
- tar kontakt med lærer/høgskole dersom det oppstår problemer mellom student, praksisveileder/evt. annet personale i avdelingen; dette kan være samarbeidsproblemer, faglige svakheter hos studenten eller at studenten har for stort fravær fra praksis
- registrerer fravær
- deltar i trekantsamtaler med student/lærer
- sammen med lærer er ansvarlig for at studenten får en skriftlig vurdering midtveis i og ved avslutningen av veiledet studieperiode

* Retningslinjer for konstruering av studentens turnusplan

Praksisstedet setter opp studentens turnusplan for studiet i praksisfeltet. Studiets lengde skal være 40 timer i uken i forhold til vektallsberegningen. (Rammeplan for 3-årig grunnutdanning i sykepleie). Det timeplanlegges 30 av disse timene pr. uke i studentens turnusliste. Matpause er ikke inkludert i timetallet. Studenten gjennomfører 6 timers eller 7,5 timers studie pr. døgn.

Det er obligatorisk studiedeltaking med fremmøteplikt til alle timeplanlagte studietimer i praksisfeltet.

All studietid som studenten tar ut over de fastsatte 30 timene pr. uke, regnes som selvstudium.

Studiet kan spres over hele uken, og vaktene kan være fordelt på dag- og kveldstid, og i noen grad nattetid og helg, ut fra en vurdering om at studenten skal få et reelt bilde av hva sykepleierfunksjonen innebærer. Skolen forutsetter at turnuslisten er mest mulig i samsvar med praksisveileders vaktplan. Det er ikke anledning til å "arbeide inn" deler av praksistiden.

Studenten leverer/sender kopi av turnusplanen til høgskolen i løpet av første uke av praksisstudiet for godkjenning.

- * Mål for praksisstudiet i føde/barselavdeling er at studenten:
- kan redegjøre for normalt svangerskap, fødsel og barselperiode
 - kjenner de daglige rutiner i føde/barselavdeling og er tilstede hos og observere den fødende i åpningstiden
 - under ledelse av jordmor utfører oppgaver i forbindelse med mottakelse av fødende kvinne
 - forstår betydningen av mors/fars forberedelse til fødselen
 - deltar i daglig pleie, omsorg og service til fødende
 - ser betydningen av å hjelpe kvinnen og hennes nærmeste til å bearbeide reaksjoner i forbindelse med svangerskap, fødsel og barseltid
 - er tilstede hos og observerer kvinnen i åpningstiden og utfører oppgaver anvist av jordmor
 - er observatør under fødsel
 - utfører etterbyrdsstell under veiledning av jordmor
 - observerer jordmores kontroll av: uterus, renselse, episiotomi og etterrier
 - observerer amming og forebygger evt. behandler såre brystvorter
 - kan redegjøre for det nyfødte barns behov og naturlige reaksjoner: sugerevne/diing, respirasjon, hudfarge, bevegelser, icterus og evt. brekninger
 - utfører stell, bleieskift og påkledning av barnet
 - gir tilleggsnæring til barnet
 - er oppmerksom på spesielle forhold i bakgrunn/kultur hos innvandrere som har betydning for fødsel og barselperiode
- * Mål for praksisstudiet i forhold til helsesøstertjenesten er at studenten:
- gjør seg kjent med lovverket som denne delen av det forebyggende helsearbeid bygger på
 - har innsikt i helsesøsters ansvars- og funksjonsområde
 - tar imot foreldre med barn på helsestasjonsventerommet, viser til rette, informerer og følger med gjennom helsesøsterkonsultasjonen, evt. også legekonsultasjonen
 - veier og måler barn, observerer i forhold til psykomotorisk utviklingsnivå
 - ser betydningen av skolehelsetjenesten
 - deltar i undersøkelse av skolebarn (synstesting, hørselprøving)
 - har kunnskaper om samfunnshygiene og viser interesse for samfunnshygienisk arbeid
 - ser betydningen av tverrfaglig samarbeid
 - er oppmerksom på spesielle forhold i bakgrunn/kultur hos innvandrere som påvirker helsesøsters arbeide

- * Mål for praksisstudiet i generell sykepleie i forhold til menneskets grunnleggende behov er at studenten:
- viser respekt for den enkelte pasient, og viser forståelse for pasientens fysiske, psykiske, sosiale og åndelige behov
 - oppøver varhet overfor pasientens ønsker, verdier og meninger
 - vurderer og evt. øker eget kunnskapsnivå i forhold til situasjonen i praksisfeltet
 - identifiserer faktorer i miljøet som kan påvirke tilfredsstillelsen av grunnleggende behov (grunnleggende behov beskrevet i kap. 3.1.3.1)
 - forebygge at tilfredsstillelse av pasientens grunnleggende behov blir forsømt og/eller oversett
 - identifiserer og vurderer enkle sykepleieproblemer relatert til svikt i egenomsorgskapasiteten
 - forebygger komplikasjoner ved sengeleie, som f.eks. obstipasjon, decubitus, kontraktur
 - gjør bruk av sykepleiens hjelpemetoder i utøvelsen av sykepleie; Orem deler disse inn i fem kategorier:
 1. gjøre/utføre for
 2. råde/veilede
 3. støtte (fysisk og psykisk)
 4. tilrettelegge et terapeutisk miljø
 5. undervise
 - utvikler grunnleggende ferdigheter i sykepleie og behersker enkle prosedyrer (beskrevet som øvingsbasert undervisning i tilknytning til menneskets grunnleggende behov i kap. 3.1.3.1)
 - anvender hygieniske prinsipper i utøvelsen av sykepleie
 - utarbeider og bruker sykepleiedokumentasjon (pleieplan) som hjelpemiddel for å yte individuell sykepleie
 - rapporterer skriftlig og muntlig om de pasienter studenten har daglig ansvar for
 - evaluerer plan og tiltak på bakgrunn av egne og andres erfaring/vurdering, evt. reviderer planen

5.0 SYKEPLEIENS NATURVITENSKAPELIGE GRUNNLAG - 4 VEKTTALL

5.1 Kurs I - Anatomi, fysiologi, biokjemi

Hensikten med studiet er at studenten tilegner seg basiskunnskaper for andre emner som sykepleie, patofysiologi og sykdomslære.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om kroppens normale oppbygning, utvikling og funksjoner
- kan gjøre rede for cellens oppbygning, funksjon og samarbeid med annet vev
- kan gjøre rede for de enkelte organers oppbygning, funksjon og samarbeid
- kan anvende sentrale latinske benevnelser på anatomiske og fysiologiske forhold
- kan anvende sine kunnskaper
 - . i observasjon av pasient/klient
 - . som grunnlag for å forstå patologiske forhold og behandling
 - . som grunnlag for utførelse av sykepleie

Emneområder:

- Klargjøring av begreper innen anatomisk terminologi
- Cellen
 - . cellestruktur
 - . stofftransport gjennom membraner
 - . cellestoffskifte
 - . proteinsyntesen
 - . celledeling - mitose
- Vev og vevstyper
 - . oppbygging og funksjon
- Huden
 - . oppbygging og vekst
 - . funksjon

- Skjelettet
 - . osteologi
 - . makroskopisk klassifisering
 - . hodet og kroppens ben
 - . skjelettets funksjon
- Ledd
 - . klassifisering av ledd
 - . oppbygging av ledd
 - . funksjon
- Muskelsystemet
 - . oppbygging av muskler (myologi)
 - . skjelett og muskelfunksjon
 - . kroppens skjelettmuskler
- Sirkulasjonssystemet
 - . blodet
 - . hjertet og blodkarenes oppbygging, funksjon og regulering
- Respirasjonssystemet
 - . respirasjonsorganenes oppbygging, funksjon og regulering
 - . inspirasjon og ekspirasjon
 - . respirasjonsvolumer
 - . respirasjonsfrekvens
 - . gasstransport
- Lymfesystemet
 - . lymfeorganene
- Fordøyelsessystemet
 - . fordøyelsesorganenes oppbygging og funksjon
 - . pancreas oppbygging og funksjon
 - . leverens oppbygging og funksjon
- Stoffskifte, energiomsetning og temeraturregulering
- Urinsystemet
 - . urinorganenes oppbygging, funksjon og regulering
 - . urindannelse
 - . miksjon
 - . urinanalyse
- Væske og elektrolytter
 - . fordeling og bevegelse av vann
 - . tilførsel og utskillelse av vann og elektrolytter
- Syre og base omsetningen
 - . regulering av pH
- Det endokrine systemet
 - . oppbygning, funksjon og regulering

- Nervesystemet
 - . det perifere nervesystemets oppbygning
 - . det sentrale nervesystemets oppbygning og funksjon
 - . reflekser
 - . det sensoriske og motoriske systems oppbygning og funksjon
 - . det autonome nervesystemets oppbygning og funksjon
- Sanseorganene
 - . eksteroreptorer
 - . interoceptorer
 - . proprioceptorer
 - . ørets oppbygning og funksjon
 - . øyets oppbygning og funksjon
- Reproduksjonssystemet
 - . de kvinnelige kjønnsorganers oppbygning og funksjon
 - . de mannlige kjønnsorganers oppbygning og funksjon
 - . forplantningsfysiologi

Pensum

Brodal, Per, Hans A. Dahl og Sigbjørn Fossum: Menneskets anatomi og fysiologi J.W. Cappelens Forlag, Oslo 1990 ca. 410 s.

5.2 Kurs II - Microbiologi

Hensikten med studiet er at studentene tilegner seg kunnskaper om mikroorganismer av spesiell betydning for mennesket og dets sykdommer, d.v.s. patogene mikroorganismer. Fagområde skal gi studentene innsikt i mikroorganismer - smittekilder og smitteveier.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om mikroorganismer - fagets betydning som grunnlag for diagnostikk, behandling og pleie
- har kunnskaper om mikroorganismers karakteristiske trekk, deres aktiviteter og innflytelse på helse og sykdom
- har basiskunnskaper i forbindelse med antimikrobiell kjemoterapi

Emneområder:

- Historikk
- Generell bakteriologi
- Spesiell bakteriologi
- Patogene sopper - mycologi
- Virologi
- Protozoologi
- Smitte - smittespredning
- Desinfeksjon og sterilisering
- Laboratoriemetoder i microbiologien
- Kroppens normalflora

Pensum

Josephsen, Joh. O. og Rolf Schøyen: Mikroorganismer og sykdom Lærebok i mikrobiologi for helsepersonell.
Gyldendal Norsk Forlag, 1990 Kap.1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,
11 og 12. Tilsammen 145 s.

5.3 Kurs III - Ernæringsfysiologi

Hensikten med studiet er at studenten tilegner seg kunnskaper om og forstår menneskets behov for tilstrekkelig ernæring.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om ernæringsomsetningen
- har kunnskaper om energi- og ernæringsbehov hos mennesket gjennom de ulike livsfaser
- har innsikt i hvordan ulike sosiale og miljømessige forhold virker inn på ernæringsbehov og kosthold

Emneområder:

- Energigivende næringsstoffer
- Essensielle fettsyrer
- Proteiner/aminosyrer
- Vann
- Mineraler
- Vitaminer - fettløselige, vannløselige
- Fiber
- Ernæring og livssyklus

Pensum

Sandvik, Walborg og Knud Søyland: Ernæringslære for sykepleiere Universitetsforlaget, 2. utgave 1989.
kap. 2 og 4, 108 s.

6.0 SYKEPLEIENS SAMFUNNSVITENSKAPELIGE GRUNNLAG

6.1 Kurs I - Psykologi

Hensikten med studiet er at studenten tilegner seg kunnskaper om og innsikt i menneskets handlingsmønster, blir oppmerksomme på egne og andres reaksjoner i samhandling, og ser faget som et praktisk arbeidsredskap i utøvelse av sykepleie.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om det psykologiske tenkningsgrunnlag
- har kunnskaper om forhold som virker inn på menneskets personlighetsutvikling
- bevisstgjør og bearbeider egne reaksjoner og følelser
- har kunnskaper om normale reaksjoner på helsesvikt

Emneområder:

- Hva er psykologi
 - . historikk
 - . psykologi i samfunnsmessig sammenheng
 - . psykologisk tenkningsgrunnlag
 - . psykologiens anvendbarhet og som arbeidsredskap
- Motivasjon
 - . ulike motivasjonsteorier
- Emosjoner
 - . egenskaper ved emosjoner
 - . psykologiske og fysiologiske sider ved følelsesmessige reaksjoner
- Ulike læringsteorier
 - . assosiasjonslæring
 - klassisk og operant betinging
 - . kognitiv læring
 - innsiktslæring og symbollæring
 - . ulike læringsteoriers konsekvenser for behandling
- Persepsjon - sansning
- Sosial interaksjon
 - . sosial interaksjon og mental helse

- Sosialiseringprosessen
 - . begrepsdefinisjon
 - . sosialiseringens betydning
 - . sosialisering som læringsprosess
- Holdninger
 - . begrepsavklaring
 - . dannelsen av holdninger
 - . holdningers funksjon
 - . holdninger og virkninger
 - . endring av holdninger
- Gruppepsykologi
 - . sentrale begreper
 - . gruppetilhørighet og selvbylde
 - . gruppeprosesser
 - strukturer - prosesser - dynamikk
- Utviklingspsykologi
 - . fysisk - motorisk utvikling
 - . begreper, tenkning, språk
 - . personligheten
 - arv og miljø
 - barneårenes betydning
 - personlighetsteori - læringsteori
 - samvittighetsutvikling
 - egoutvikling - forsvarsreaksjoner

Pensum

Bunkholdt, Vigdis: Lærebok i psykologi Tano forlag, 1989.
 Del I, II, og III - ca. 225 s.

6.2 Kurs II - Kommunikasjon

Hensikten med undervisningen er å belyse komponentene innen kommunikasjonsprosessen slik at studenten kan se seg selv i samspill med andre. En tar videre sikte på studentens forståelse av egen adferd, reaksjoner og handlinger.

Målet er at studenten:

- utvikler evnen til aktiv lytting
- er oppmerksom på sitt eget kroppsspråk og handlinger
- er oppmerksom på sammenhengen mellom stemme, ord og kroppsspråk

Emneområder:

- Kommunikasjonsteorier
- Kommunikasjonsprosessen
- Faktorer som påvirker kommunikasjonen

Pensum

Grendstad, Nils Magnar: Hva styrer min adferd Didakta Norsk Forlag 1990, Oslo, 3. utgave. ca. 60 s.

Vesterdal, Anne: Sundheds- og Sygepleje I Københavh, Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busk, 2. udgave, 1991. s. 355 - s. 409, 54 s.

6.3 Kurs III - Samfunnsfag

Hensikten med studiet er at studenten tilegner seg kunnskaper om helse- og sosialvesenets organisering og oppbygning, ressursmessige fordelingsmekanismer og aktuelt lovverk innenfor helse- og sosialsektoren.

Målet er at studenten:

- har kunnskaper om helseplanarbeid
- har kunnskaper om prioriteringer innenfor helseplanarbeid, og de konsekvenser dette medfører
- har kunnskaper om samfunnsforholdenes innvirkning på helsetilstanden og helsetilstandens innvirkning på samfunnsforholdene

Emneområder:

- Organisering av helse- og sosialvesenet
 - . helseøkonomi og forvaltning
 - . ressursfordeling
 - . lovgivning
 - . sykepleierens plass og funksjoner

Pensum

Larsen, Arne Victor et al.: Ledelse i helsevesenet Helped
A/S, Oslo, 1987. Kap. 2,3 og 10, ca. 37 s.

Forskningsmetode og oppgaveskriving

Hensikten med studiet er at studenten tilegner seg kunnskap om forskningsbegrep og metoder som ligger til grunn for sykepleiens forståelse og utvikling innenfor teoretisk såvel som praktisk kunnskap.

Målet er at studenten:

- har innsikt i forskning og metode
- forstår og kan nyttiggjøre seg litteratur/forskningsrapporter i egne studier og prosjekter
- anvender forskningsmetoder i utarbeidelse av egne prosjektoppgaver

Emneområder

- Forskningsprosess - forskningsmetode
 - . ulike retninger innen forskning
 - kvalitativ metode
 - kvantitativ metode
- Innføring i prosjektarbeidsmetoden
- Prosjektarbeid i praksis
 - . gjennomføring av et større prosjekt fra tema til problemstilling
 - litteraturstudier
 - . planleggingsfasen
 - metodevalg for datasamling
 - . handlingsfasen
 - innsamling av data

- bearbeiding av data
- analyse av data
- innføring i enkel statistikk
- . evalueringsfasen
- konklusjoner og konsekvenser
- kritisk vurdering av eget arbeid
- . presentasjon av et prosjekt
- presentasjon av arbeidet
- rapportskriving

Pensum

Svendsson, Elisabeth: Forskningsmetode Grunnbok for helsearbeidere. Tanum-Nordli forlag, Oslo 1984 ca. 100 s.

Bruk av EDB i sykepleien

- generell EDB-kunnskap
- praktisk bruk av forsknings- og statistikkprogram
- tekstbehandling - tilbud om kurs

Det vil bli gitt undervisning i bruk av EDB i sykepleiepraksis senere i utdanningen. Forutsetningen for å nyttiggjøre seg undervisningen i EDB, er at studentene på forhånd har hatt opplæring i tekstbehandling. Studenter som ikke har hatt opplæring i tekstbehandling tidligere, må ta kurs i dette før undervisningen i EDB tar til. Skolen gir tilbud om kurs i tekstbehandling utenom selve sykepleiestudiet.

Pensum

Lahnstein, Geir og Henriksen, Kjell Henrik: EDB for Helsepersonell. Oslo, NKI forlag, 3. utgave 1988. s. 12 - 29 og s. 81 - 99 ca. 35 s. Kurshefte i Word Perfect.

7.0 ARBEIDSOPPGAVER OG EVALUERINGSFORMER

Høgskolens vurderingsordninger har et to-sidig siktemål:

- å gi studentene og høgskolen informasjon om studieforløpet og studieframgangen
- å sikre overfor samfunnet og brukerne at studentene har de kvalifikasjoner som kreves for Offentlig godkjenning som sykepleier

Vurdering skjer som vurdering underveis og som avsluttende vurdering.

7.1 Obligatoriske arbeidsoppgaver i veiledet praksis

Følgende oppgaver er obligatorisk:

Pleieplan. I løpet av studiet i sykehjem, skriver studenten en oppgave tilknyttet sykepleiepraksis. Besvarelsen skrives som en administrativ pleieplan med begrunnelse over en periode på maks. 2 uker. Begrunnelsen skrives på eget ark. I utformingen av pleieplanen må studenten vektlegge pasientens grunnleggende behov, ressurser og problemområder. Studenten utøver sykepleie i samsvar med pleieplanen så langt dette er mulig.

Pleieplanen avsluttes minst en uke før evalueringskonferansen og gjennomgås av praksisveileder eller høgskolelærer.

Oppgaven må være godkjent av praksisveileder/høgskolelærer før studenten evalueres.

Prosjektoppgave. I tilknytning til studiet i forebyggende helsearbeid utarbeider studentene en prosjektoppgave. Arbeidet med prosjektoppgaven skal gi en dypere forståelse av sammenhengen mellom menneskets ytre/indre miljø og helse/livskvalitet. Ulike sider ved sykepleierfunksjonen skal utdypes i forhold til friske og utsatte grupper, enten som enkeltindivid eller som gruppe. Gjennom oppgaven skal studenten kartlegge, vurdere og ta utgangspunkt i de ressurser som finnes, både i det enkelte individ og i miljøet/samfunnet.

Omsorg - egenomsorg står sentralt og helse sees i et helhetlig perspektiv, der de fysiske, psykiske, sosiale og åndelige dimensjonene er like viktig. Problemstillingen belyses og drøftes på bakgrunn av kunnskaper fra teori- og praksisstudier. Arbeidet med oppgaven skal følge forskningsmetodiske prinsipper.

Prosjektoppgaven er en skriftlig praktisk/teoretisk hjemmeoppgave, og arbeidet med oppgaven skal foregå i grupper (ca. 5 studenter i hver gruppe). Arbeidet med prosjektoppgave i gruppe gir studentene trening i å arbeide sammen; arbeidsprosessen er like viktig som resultatet. Fremlegget av oppgaven gir studentene trening i å formidle kunnskap til andre. Prosjektarbeidet strekker seg over 4 uker. Oppgaven tar utgangspunkt i en problemstilling knyttet til forebyggende helsearbeid. Problemstillingen kan være fra de områdene der studenten har sine studier eller fra andre områder, f.eks. skoler, barnehager, institusjon for eldre/trygdede/funksjonshemmede, arbeids- og trygdekontor, flyktningemottak o.s.v. Studenten kan søke punktpraksis (d.v.s. praksis en eller flere dager) for observasjon og/eller datasamling. Studenten har selv ansvar for å skaffe punktpraksis.

Tema og metode for datasamling må godkjennes av høgskolelærer før oppgaveskrivingen tar til. Studenten har ansvar for å avtale tid med lærer for veiledning på prosjektet.

Prosjektoppgaven blir vurdert med kommentarer og gis karakter. I vurderingen inngår også fremlegg av oppgaven.

Oppgaven bør være fra 20 - 30 maskinskrevede sider (1 1/2 linjeavstand). Se forøvrig retningslinjer for profesjonell skriving.

Oppgaven leveres senest siste dag i prosjektperioden.

Prosjektet legges frem i første teoriperiode etter prosjektperioden.

Praktisk gjennomføring av oppgaven.

Innledningsfasen:

- tema for oppgaven
- avgrensning av problemområde - klargjøring av mål
- definisjon av begreper
- valg av litteratur

Etter innledningsfasen skal oppgaveformuleringen godkjennes av høgskolelærer.

Planleggingsfasen:

- valg av opplegg og valg av metode for datasamling; metodene kan være: intervju, spørreskjema, samtale individ/grupper, evt. andre metoder

Utføringsfasen:

- innsamling av data
- bearbeidelse av de innsamlede data
- tolkning/drøfting av data

Evalueringsfasen:

- evaluering av resultat/innhold
- samarbeid i gruppen
- mulighet for praktisk nytte av oppgaven

Formidling av resultat:

- gruppen legger frem sin prosjektoppgave for klassen (evt, sammen med representant fra praksis)

* Skjema for innlevering av forslag til plan for
prosjektoppgave

Navn:

Veileder:

Forslag til emne/emneområde for oppgaven (hva vil dere skrive om)

.....

Problemformulering (Tema, spørsmålstilling eller hypotese):

.....

Metode (hvordan vil dere arbeide):

Spørreskjema

Intervju

Observasjon

.....

Ved innhenting av data fra praksisfelt må studenten få godkjent spørreskjema/intervjuguide. Skjemaet "SØKNAD OM TILLATELSE TIL INNHENTING AV DATA I FORBINDELSE MED PROSJEKTOPPGAVE" må fylles ut.

Dere har tilbud om tre veiledningssamtaler à 3/4 time i perioden. Oppgaven leveres senest siste dag i prosjektperioden. Den vurderes med kommentar og karakter, og legges fram for klassen.

Godkjent: _____
høgskolelærer

- * Søknad om tillatelse til innhenting av data i forbindelse med prosjektarbeid

Arendal sykepleierhøgskole

Dato.....

Til

.....

Undertegnede student(er) planlegger å gjøre et prosjektarbeid som et ledd i sykepleierutdanningen. Denne oppgaveformen nødvendiggjør innhenting av data direkte fra institusjoner/samfunnsaktiviteter m.v., og i den anledning søker vi om tillatelse til å kunne gjennomføre denne del av oppgaven ved

.....

Vi kan gi følgende opplysninger som bakgrunn for vurdering av søknaden:

1. Tema for oppgaven:
2. Problemformulering:
3. Metode/datakilder:
4. Hjelpemidler (vedlegges):
5. Tid for datasamling:
6. Bruk av resultat:

Ønskes ytterligere informasjon står vi til disposisjon. Evt. kontakt, samt svar på søknaden bes formidlet via skolen. Den videre kontakt med de som blir berørt av u.s. formidles direkte av student som arbeider med oppgaven.

Med hilsen

.....
student

.....
student

.....
student

.....
student

.....
student

Disposisjon for oppgaven er godkjent:.....

Høgskolelærer

Tillatelse for innhenting av data er gitt:

Ansvarlig leder på
praksisstedet

7.2 Vurdering av praktisk dyktighet i sykepleie

For hver veiledet praksisperiode skal det foretas avsluttende vurdering av studentens utøvelse av sykepleie. Vurderingen skal gjøres i forhold til målene for praksisperioden, og skal bygge på vurderinger underveis, praktisk/teoretiske oppgaver, studiedeltaking og eventuelle praktiske prøver.

Midtveis i hver veiledet praksisperiode får studenten en skriftlig vurdering basert på studentens egne læringsmål, faglig vekst og utvikling i forhold til målene og faglig interesse og engasjement.

Når det gjelder godkjenning av praksisstudiet i den tredelte praksisstudieperioden, vil skolen innhente skriftlige uttalelser om den enkelte student fra de respektive praksisfelt. Sammen med prosjektarbeidet vil dette danne grunnlaget for en samlet vurdering av studentens praksisstudieperiode, og føre til en vurdering av studentens praksis til Bestått/Ikke bestått, basert på kriterier/mål for praksisperioden.

Studenten har rett til kopi av de skriftlige vurderingene fra hver praksisperiode.

Får en student karakteren "Ikke bestått" for en veiledet praksisperiode, må praksisperioden tas om igjen før studenten kan gå videre i studiet. Får studenten vurdert samme veiledelede praksisperiode til karakteren "Ikke bestått" to ganger, må studenten søke Høgskolerådet om å få ta praksisperioden om igjen.

Studenten har rett til veiledning og vurdering slik at han/hun hele tiden blir orientert om hvordan han/hun fungerer i forhold til målene for praksisperioden. Dersom det på et tidspunkt i en veiledet praksisperiode kan være tvil om studenten vil kunne oppfylle målene og få "Bestått" vurderingsresultat, skal studenten gis skriftlig beskjed om dette snarest og senest 3 uker før praksisperiodens avslutning. I så fall må studenten vise tilfredsstillende praksis de siste 3 uker av perioden for å bestå.

En student som ikke har mottatt noen skriftlig evaluering eller skriftlig melding om tvil i forhold til om han/hun oppfyller målene for å få "Bestått" sluttevaluering, kan likevel få sin praksis vurdert til "Ikke bestått". Dette vil kunne være aktuelt dersom det foreligger særlige grunner, som f.eks. at studenten i løpet av de siste 3 uker av praksisperioden avslører store mangler i sine sykepleiekunnskaper, holdninger og ferdigheter. Dersom nevnte situasjon oppstår, skal det tas kontakt med høgskolen umiddelbart, og følgende prosedyre vil da gjelde:

1. Skolen innkaller til møte hvor avdelingsleder for grunnutdanningen, student, lærer, kontaktsykepleier og avdelingssykepleier fra praksisfeltet deltar. Studenten deltar på første del av møtet og får anledning til å legge frem sine synspunkter. Studenten forlater deretter møtet.
2. Det utarbeides protokoll fra møtet. Kopi av protokollen sendes studenten så snart som mulig.

Når det foreligger uenighet mellom praksisveileder og lærer angående vurdering av studentens praksis til Bestått/Ikke bestått ved avsluttende vurdering, følges samme prosedyre.

7.3

Eksamener

Stoff som berøres både i pensum og undervisningen, vil være gjenstand for eksamen.

Det avlegges følgende eksamener i studieenhet A:

* Sykepleie som kunnskapsområde

Sykepleie 1 - Fokus for eksamen er sykepleie i forhold til menneskets grunnleggende behov og friske og utsatte grupper. Grunnlagstenkning.

Eksamen er individuell, gjennomføres under godkjente eksamensvilkår og strekker seg over 6 timer.

Eksamen avholdes i 3. teoriperiode. Det gis gradert karakter.

* Sykepleiens naturvitenskapelige grunnlag

Fokus for eksamen er: anatomi/fysiologi, biokjemi,
microbiologi, ernæringsfysiologi

Eksamen er individuell, gjennomføres under godkjente
eksamensvilkår og strekker seg over 6 timer.
Eksamen avholdes i 2. teoriperiode. Det gis gradert karakter.

* Sykepleiens samfunnsvitenskapelige grunnlag

Fokus for eksamen er: generell psykologi,
utviklingspsykologi, kommunikasjon,
samfunnsfag.

Eksamen er individuell, gjennomføres under godkjente
eksamensvilkår og strekker seg over 6 timer.
Eksamen avholdes i 2. teoriperiode. Det gis gradert karakter.

8.0 LITTERATURLISTE

SYKEPLEIENS KUNNSKAPSOMRÅDE

Pensum:

Aadland, Einar: Etikk for helse- og sosialarbeidarar
Det norske Samlaget 1991, 2. utgave.

Norsk Sykepleieforbund: Yrkesetiske retningslinjer for sykepleiere

Martinsen, Kari: "Fra ufaglært fattigsykepleie til profesjonelt yrke - konsekvenser for omsorg" artikkel i Fokus på sykepleien 79 Munksgaard, København 1978.

Martinsen, Kari: Omsorg, sykepleie og medisin Tano 1989.

Kirkevold, Marit: Sykepleieteorier - analyse og evaluering
Ad Notam Gyldendal, 1992.

Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje I Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag 1991, 2. udgave.

Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje II Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag 1991 2. udgave.

Vesterdal, Anne: Sundheds- og sygepleje III Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag, 1986.

Skorge, Olaug Helêne: Helse for alle barn i Norge år 2000?
Diakonissehusets sykepleierhøgskole, 1991.

Kompendium utarbeidet ved Arendal Sykepleierhøgskole om Helsefremmende arbeid.

Hovig, Berit og Arve Lystad: Infeksjonssykdommer - forebygging og kontroll Universitetsforlaget 1989, 2.utgave.

Haugen, Inger Eide: Sykepleie, svangerskap, fødsel og barseltid Gyldendal Norsk Forlag 1990, 3. utgave.

Anbefalt tilleggslitteratur

Røe, Berit og Turid Martinsen: Prosedyrebok for sykepleien
Gyldendal Norsk Forlag A/S, 1986 og 1990, 2. utgave.

Medisinsk ordbok

Karoliussen, Mette og S.K. Smebye: Fag og Prosess
Universitetsforlaget, Oslo 1985.

Wyller, Ingrid: Sykepleiens historie i Norge Oslo, Land og Kirke, 1964.

Wyller, Ingrid: Sykepleiens verdenshistorie Oslo, Fabritius Forlagshus, 1978.

Melbye, Kari: Kall og kamp. NSF's historie J.W. Cappelen Forlag, Oslo 1990.

Norsk Sykepleierforbund: Sykepleietjenesten i framtiden 1989.

Norsk Sykepleierforbund: Fra refleksjon til handling 1990.

Heian, Frode og Nina Misvær: Helsestasjonsboka Håndbok for det praktiske helsestasjonsarbeidet. Oslo, Kommuneforlaget, 1989.

Helsedirektoratet: Samlet plan for utviklingsprosjekter innen det forebyggende og helsefremmende arbeid Oslo, Helsedirektoratet, 1989.

Helsedirektoratet: Helse for alle i Norge Oslo, Kommuneforlaget, 1987. kap. 1 - 4.

Andenes, Gerd: "Helsesøstre i Lørenskog satser på nye tiltak" artikkel i Sykepleien nr. 2/89.

Østby, Bjørn A.: "En hånd å holde i" (selvmordsforebyggende arbeid) artikkel i Sykepleien nr. 10/90.

Østby, Bjørn A.: "Et sted hvor ungdom tør snakke" (helsestasjon for ungdom) artikkel i Sykepleien nr. 5/90.

Morrison, Paul: Omsorg og kommunikasjon i mellommenneskelige relasjoner i sykepleien Gyldendal 1992.

SYKEPLEIENS NATURVITENSKAPELIGE GRUNNLAG

Pensum:

Brodal, Per, Hans A. Dahl og Sigbjørn Fossum: Menneskets anatomi og fysiologi J.W.Cappelens Forlag, Oslo 1990.

Sandvik, Walborg og Knud Søyland: Ernæringslære for sykepleiere Universitetsforlaget, 2. utgave, 1989.

Josephsen, Joh. O og Rolf Schøyen: Mikroorganismer og sykdom Lærebok i mikrobiologi for helsepersonell. Gyldendal Norsk Forlag, 1990.

Anbefalt tilleggs litteratur

Mainz, Jan: Biokjemi København, Munksgaard forlag, 1988.

SYKEPLEIENS SAMFUNNSVITENSKAPELIGE GRUNNLAG

Pensum:

Bunkholdt, Vigdis: Lærebok i psykologi Tano forlag, 1989.

Grendstad, Nils Magnar: Hva styrer min adferd Didaktia Norsk Forlag, Oslo 1990. 3. utgave.

Vesterdal, Anna: Sundheds- og Sygepleje I Lærebok for sygeplejeelevne. København, Nyt Nordisk Forlag 1991, 2. udgave.

Larsen, Arne Victor et al.: Ledelse i helsevesenet Oslo, Helped A/S, 1987.

Svendsson, Elisabeth: Forskningsmetode Grunnbok for helsearbeidere. Oslo, Tanum-Nordli forlag, 1984.

Lahnstein, Geir og Kjell Henrik Henriksen: EDB for Helsepersonell Oslo, NKI forlag, 3. utgave 1988.

Anbefalt tilleggs litteratur

Jerlang, Espen red.: Barnets utvikling - en helhet Gyldendal Norsk Forlag, 1991, Del I.

SKJEMA FOR INNLEVERING AV FORSLAG TIL PLAN FOR PROSJEKTOPPGAVE

Navn:
.....
.....
.....
.....

Veileder:
.....

Forslag til emne/emneområde for oppgaven (hva vil dere skrive om)

.....
.....
.....
.....

Problemformulering (Tema, spørsmålstilling eller hypotese):

.....
.....
.....

Metode (hvordan vil dere arbeide):

Spørreskjema
Intervju
Observasjon
.....
.....
.....

Ved innhenting av data fra praksisfelt må studenten få godkjent spørreskjema/intervjuguide. Skjemaet "SØKNAD OM TILLATELSE TIL INNHENTING AV DATA I FORBINDELSE MED PROSJEKTOPPGAVE" må fylles ut.

Dere har tilbud om tre veiledningssamtaler à 3/4 time i perioden. Oppgaven leveres senest siste dag i prosjektperioden. Den vurderes med kommentar og karakter, og legges fram for klassen.

Godkjent: _____
høgskolelærer

RETNINGSLINJER FOR VEILEDNING OG VURDERING

AV PRAKTISK DYKTIGHET

KRITERIER FOR BESTÅTT PRAKSIS	VURDERING	KRITERIER FOR IKKE BESTÅTT PRAKSIS
<p>1. UTØVER ETISK ANSVARLIGHET</p> <ul style="list-style-type: none"> - viser respekt for pasienten - tar hensyn til pasient og pårørendes behov - bidrar til å bygge opp tillitsforhold - overholder taushetsplikten 		<ul style="list-style-type: none"> - sviktende etisk vurdering - unnlater å ta hensyn til pasient og pårørendes behov/ønsker - bidrar til svikt i tillitsforhold - bryter taushetsplikten
<p>2. UTØVING AV DIREKTE SYKEPLEIE</p> <ul style="list-style-type: none"> - planlegger og utfører pleie til pasient i forhold til grunnleggende behov - oppmuntrer og motiverer pasienten - støtter, veileder og underviser pasient etter behov - bruker hygieniske prinsipper i utøvelse av sykepleie - behersker enkle prosedyrer - utvikler praktiske ferdigheter i grunnleggende sykepleie 		<ul style="list-style-type: none"> - gjennomfører sviktende planlegging og utføring av sykepleie - sviktende oppmerksomhet for pasientens behov for oppmuntring, motivasjon, støtte undervisning og veiledning - sviktende bruk av hygieniske prinsipper i utøvelse av sykepleie - sviktende praktiske ferdigheter i utøvelse av sykepleie/prosedyrer

KRITERIER FOR BESTÅTT PRAKSIS	VURDERING	KRITERIER FOR IKKE BESTÅTT PRAKSIS
<ul style="list-style-type: none"> - observerer og handler i samsvar med sine observasjoner - er oppmerksom på utnytting av tid og ressurser 		<ul style="list-style-type: none"> - svikter i forståelse av sammenhengen mellom observasjon og handling - sviktende utnytting av tid og ressurser
<p>3. TAR INITIATIV TIL Å LÆRE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utarbeider egne mål for praksisperioden - utnytter læresituasjoner i praksis - erkjenner sin kompetanse og begrensning - ber om informasjon og veiledning - vurderer egen styrke og svakhet 		<ul style="list-style-type: none"> - unnlater å utarbeide egne mål for praksisperioden - unngår læresituasjoner - handler i uoverensstemmelse med sin kompetanse - ber ikke om hjelp eller veiledning - viser liten innsikt i egen styrke/svakhet
<p>4. KOMMUNIKASJON OG SAMHANDLING</p> <ul style="list-style-type: none"> - er oppmerksom på betydningen av å lytte - er oppmerksom på non-verbale uttrykk - uttrykker seg klart i skriftlig og muntlig rapportering - viser omtanke og evne til samarbeid - møter presis og gir beskjed om fravær 		<ul style="list-style-type: none"> - er uoppmerksom i kommunikasjon - overser non-verbale uttrykk - uklar og mangelfull rapporterinmøter - viser liten omtanke og evne til samarbeid - møter upresis og overholder ikke avtaler

Kommentar fra halvevaluering:

Kommentar fra studenten:

Studenten ønsker å prioritere i faglig utvikling:

Studenten er veiledet til å prioritere:

Kommentar fra sluttevaluering:

Kommentar fra studenten:

Studenten ønsker å prioritere i faglig utvikling:

Studenten er veiledet til å prioritere:

VURDERING AV PRAKTISK DYKTIGHET.

Praksisstudier i forhold til grunnleggende sykepleie.

Sykepleierstudent: Årskull:

har i tidsrommet : vært i praksis ved:

.....

Fraværsdager:

Vurderingsskjemaet beskriver kriterier for Bestått/Ikke bestått.

Karakter i praktisk dyktighet baseres på kontinuerlig vurdering fra praksisveileder og lærer, og på utførelse av den/de obligatoriske skriftlige arbeider knyttet til praksisperioden.

Studentens skriftlige arbeide (administrativ pleieplan).
Godkjent/Ikke godkjent:

.....

.....

Halvevaluering gjennomført

Dersom det på et tidspunkt i en veiledet praksisperiode kan være tvil om studenten vil bestå praksisperioden, skal studenten gis skriftlig beskjed om dette snarest og senest 3 uker før praksisperiodens avslutning.

Ovennevnte bestemmelser er ikke til hinder for at studenten kan få en veiledet praksisperiode vurdert til Ikke bestått dersom ikke akseptabel praksis skjer de siste 3 uker av perioden. Ved tvil om bestått praksis henvises til høgskolens vurderingsreglement.

Etter denne praksisperioden vurderes studenten til:
Bestått/Ikke bestått.

Dato:

Praksisveileder: Høgskolelærer:.....

Student:

PRAKSIS-BEKREFTELSE -FØDE/BARSELAVD.:

Student:

Årskull:

Praksis på føde/barselavd. i tiden:

Fraværsdager:

Har du deltatt i oppgaver i avdelingen som er i samsvar med målsettingen: Ja/Nei

Kommentarer:

.....

.....

.....

Evt. kommentarer fra praksisveileder:

.....

.....

.....

.....

Student

.....

Høyskolelærer

.....

Praksisveileder

Studenten har selv ansvar for å få fylt ut skjema, få underskrifter og levere skjemaet til ansvarlig høyskolelærer.

PRAKSIS-BEKREFTELSE

Friske mennesker som er spesielt utsatt for helsesvikt.

Forebyggende helsearbeid - 6 uker, 2. semester.

Studenter skal ha en praksisbekreftelse for hver 2 ukers periode
(3)

Student:

Tidsperiode:

Praksissted:

Fraværsdager:

1. Studentens forståelse for forebyggende helsearbeid innen det aktuelle felt.

Kommentarer fra praksisfeltet:

.....
.....
.....

2. Studentens interesse/initiativ for å tilegne seg kunnskaper i forebyggende helsearbeid overfor den aktuelle klientgruppe.

.....
.....
.....

Studentens kommentar:

.....
.....
.....

Høyskolelærers kommentar:

.....
.....

Dato: Student:

Praksisveiledere:

Høyskolelærer: